

Słabe strony metody KGR

11 lutego 2014

Słabe strony metody wg kryterium stażu pracy przedstawia Tabela 14.

Tabela 14. Słabe strony metody KGR wg kryterium stażu pracy (N=47)

Lp.	Słabe strony metody KGR	1-5 lat stażu pracy		6 i więcej lat stażu pracy		Razem	
		n	%	n	%	n	%
1.	Brak środków finansowych	4	16%	2	9,09%	6	12,76%
2.	Nowość metody	3	12%	2	9,09%	5	10,63%
3.	Brak warunków lokalowych	2	8%	3	13,63%	5	10,63%
4.	Niechęć i opór ze strony rodziny	2	8%	3	13,63%	5	10,63%
5.	Inne	9	36%	2	9,09%	11	23,40%
6.	Brak odpowiedzi	2	8%	9	40,90%	11	23,40%

Źródło: badania własne.

Uwagi:

Procenty nie sumują się do 100 ze względu na to, iż badani mieli możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi.

Inne: mentalność pracowników socjalnych (I – 2, 8%; II – 1, 4,54%), niechęć i opór ze strony instytucji macierzystych i zewnętrznych (II – 2, 9,09%), biurokracja (I – 2, 8%), czasochłonność przygotowania (I – 1, 4%; II – 1, 4,54%), brak koordynatorów (I – 1, 4%), ryzyko niepowodzenia (I – 1, 4%).

Słabe strony metody KGE podobnie jak jej mocne strony

różnicują się ze względu na staż pracy. W pierwszej grupie stażu pracy, tj. 1-5 lat, dają się wyraźnie zauważyć słabe strony metody natomiast w drugiej wskazania są zbliżone do siebie. Także znaczna część osób z drugiej grupy (40 %) nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie. W pierwszej grupie wskazano na inne czynniki, do których zaliczyłam mentalność pracowników socjalnych, biurokrację, czasochłonność przygotowania, brak koordynatorów oraz ryzyko niepowodzenia są najslabszą stroną metody, następnie brak środków finansowych, nowość metody, brak warunków lokalowych oraz niechęć i opór ze stron rodziny. Natomiast w drugiej grupie, tj. 6 i więcej lat stażu pracy, niechęć i opór ze strony rodziny oraz brak warunków lokalowych są największymi słabościami metody i dalej brak środków finansowych, nowość metody oraz kategoria ?inne?.

Podsumowując całość dokonanych w tym rozdziale analiz wyników badań, chciałam jeszcze zaprezentować dwa kwestionariusze ankiet. Jedna ankietą jest przeprowadzona z dwoma koordynatorami pracującymi już metodą Konferencja Grupy Rodzinnej oraz druga przeprowadzona z dwoma uczestnikami takiej konferencji.

Uczestnicy mają wykształcenie podstawowe. Jeden z nich pracuje, natomiast koordynatorzy mają wykształcenie wyższe. Oboje pracują zawodowo z rodzinami w instytucjach pomocowych. Wszyscy uczestnicy mają powyżej trzydziestu lat.

Na pytanie dotyczące emocji widocznych u uczestników po skończonej konferencji jeden z koordynatorów nie potrafił określić tych uczuć na skali, ale powiedział, iż uczucia oscylują w kierunku radości, optymizmu i wiary w możliwości rodziny. Natomiast drugi koordynator zaznaczył radość, spokój, wiarę w możliwości rodziny oraz optymizm. Takich samych wskazań udzielili uczestnicy konferencji. Wynika z tego jasno, że metoda KGR jest dobrze odbierana i postrzegana zarówno przez uczestników jak i koordynatorów. Koreluje to z przypuszczeniami uczestników szkolenia na koordynatorów KGR, iż metoda Konferencja Grupy Rodzinnej jest wartościową

propozycja pracy z rodziną oraz, że istnieje możliwość wprowadzenia jej do kanonu metod pracy z rodziną w polskim systemie pomocy dziecku i rodzinie.

Na pytanie brzmiące: jakimi cechami charakteru powinien cieszyć się koordynator, zarówno koordynatorzy jak i uczestnicy konferencji wskazali na takie cechy jak: otwartość, życzliwość, wiara w siły i możliwości samostanowienia rodziny, cierpliwość, wytrwałość, łatwość w nawiązywaniu kontaktu, spontaniczność, odwagę, samodzielność, spokój, śmiałość (tylko jeden koordynator) oraz opanowanie^[1] (jeden uczestnik nie wskazał na tę odpowiedź). Zgodność pożądaných cech charakteru koordynatora widocznych zarówno przez uczestników jak i samych koordynatorów wskazuje na ważny czynnik, a mianowicie taki, że istnieje konieczność odpowiedniego doboru kandydatów na koordynatorów.

Zapytałam także koordynatorów o to, co skłoniło ich do zainteresowania się tą metodą i dlaczego. Przytoczę dosłownie udzielone odpowiedzi. „Pracując z tzw. „trudną” młodzieżą zawsze zdawałam sobie sprawę, że chcąc pomóc im, muszę pracować także z ich rodzinami. Pracowałam więc z rodzina podstawową, dziadkami, innymi członkami rodziny, wujostwem, a nawet chrzestnymi, ale nigdy nie organizowałam spotkania wszystkich jednocześnie. Po zapoznaniu się z KGR zobaczyłam jak wiele korzyści daje wykorzystanie tej właśnie metody?^[2]. I następna: „Jest to metoda ekologiczna, kształcąca odpowiedzialność rodziny za los jej członków, wzmacniająca zasoby i kompetencje rodziny. W pełni zgadzam się ze stanowiskiem, że rodzina to ekspert w sprawach jej dotyczących”^[3]. Natomiast uczestników zapytałam co skłoniło ich do uczestnictwa w KGR. Oboje wskazali na zainteresowanie sytuacją rodziny oraz na odpowiedzialność za losy rodziny. Odpowiedzialność zarówno moralna jak i materialna. Odpowiedzi uczestników konferencji pokrywają się z odpowiedziami jakich udzielili uczestnicy szkolenia na koordynatorów KGR wskazując na argumenty za udziałem rodziny w konferencji. Zapytałam

także uczestników o motywy jakie kierują ich działaniem w obecnej sytuacji. Oboje wskazali na przezwycięzenie trudnej sytuacji. Wynika z tego chęć poprawy sytuacji rodzinnej.

Następnie zadałam pytanie: Czy ta metoda zmieniała Pani/Pana postrzeganie i myślenie o rodzinie? Odpowiedź koordynatora: ?Bardziej całościowe patrzenie na rodzinę oraz większe przerzucenie odpowiedzialności na rodzinę z jednoczesnym zwiększeniem mojego zaufania w możliwości poradzenia sobie z rozwiązaniem problemów?[\[4\]](#). Odpowiedź ta koreluje z uzyskaną odpowiedzią uczestników szkolenia na koordynatorów dotycząca wpływu KGR na profesjonalistów. Uznali oni, iż główny wpływ KGR na profesjonalistów będzie w zmianie ich mentalności. Zmiana będzie w kierunku samodzielnego podejmowania decyzji przez rodzinę, przełożenia odpowiedzialności za rodzinę na nią samą, zaufanie rodzinie. Drugi koordynator oraz uczestnicy konferencji nie zmienili swojego postrzegania i myślenia o rodzinie.

Zapytałam także o pozytywne i negatywne skutki KGR. Uzyskałam od koordynatorów następujące odpowiedzi dotyczące dodatnich skutków KGR: duże zaangażowanie rodziny oraz chęć do udzielenia pomocy (wysuwanie własnych propozycji rozwiązania problemów oraz podejmowanie zobowiązań), wzmocnienie autorytetu rodziny, wzmocnienie poczucia odpowiedzialności, uruchomienie w strukturze rodziny mechanizmów ?obronnych?, odbudowanie więzi emocjonalnych i relacji pomiędzy członkami rodziny, pobudzenie aktywności rodziny. Uczestnicy konferencji także dostrzegają pozytywne skutki metody. Wskazali na ustalenie planu remontu (konferencja dotyczyła bardzo trudnej sytuacji mieszkaniowej rodziny) oraz podział obowiązków. Jak wynika z odpowiedzi dla uczestników konferencji istotne są konkretne rozwiązania, natomiast dla koordynatorów istotne są potrzeby wyższego rzędu. Odpowiedzi koordynatorów współgrają z odpowiedziami uczestników szkolenia na koordynatorów dotyczącymi mocnych stron metody. Do negatywnych skutków metody jeden koordynator zaliczył czasochłonność, drugi

koordynator oraz uczestnicy konferencji nie dostrzegają negatywnych skutków metody.

Następnie zadałam pytanie o to czy metoda Konferencja Grupy Rodzinnej powinna zostać wpisana do ustawodawstwa polskiego jako szansa dana rodzinie zanim działania podejmą instytucje publiczne takie jak Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Policja, Sądy etc? Zarówno koordynatorzy jak i uczestnicy konferencji są zdecydowanie zdania, że metoda powinna zostać wpisana do ustawodawstwa polskiego. Uczestnicy tłumaczą, że każdemu trzeba dać szansę oraz, że metoda pomaga, natomiast koordynatorzy uważają, iż „kształtując odpowiedzialność rodziny chronimy ją przed narzuceniem rozwiązania z zewnątrz” [5] oraz że „może to zmobilizować służby zobowiązane do pomocy rodzinie, aby wykorzystać cały potencjał tkwiący w rodzinie. Z mojego doświadczenia rodziny w większości przypadków korzystają z danej im szansy. Jednak zbyt mała jest świadomość i „chęć” służb do wykorzystania wszystkich możliwych sposobów pomocy rodzinie, w tym przede wszystkim metody KGR. Czasami łatwiej „załatwić” problem „szybkim” działaniem, np. zabrać dziecko do placówki” [6].

Zapytałam także koordynatorów o ocenę dotychczasowych rezultatów pracy metodą KGR, a uczestników o ocenę przebiegu KGR. Odpowiedzi są identyczne. Jeden koordynator i jeden uczestnik w skali pięciostopniowej (1 oznacza najniższą ocenę, 5 najwyższą) wskazali ocenę 3 i tyle samo osób wskazało ocenę 4. Nie do końca satysfakcjonujące oceny sugerują, iż zarówno koordynatorzy jak i uczestnicy widzą potrzebę dalszego doskonalenia metody.

Uczestników konferencji zapytałam także jak czują się w rodzinie? (1 oznacza najniższą ocenę, 5 najwyższą). Na skali samotny – kochany jedna osoba odpowiedziała, że czuje się na 3, druga na 4. Na skali zbędny – potrzebny jedna osoba odpowiedziała, że czuje się na 3, druga na 4. Na skali niepewny siebie – pewny siebie jedna osoba odpowiedziała, że

czuje się na 5, druga na 3. Na skali brak poczucia bezpieczeństwa – bezpiecznie jedna osoba odpowiedziała, że czuje się na 5, druga na 4. na skali nieakceptowany – akceptowany jedna osoba odpowiedziała, że czuje się na 5, druga na 4. Na skali niepewny siebie – pewny siebie [7] daje się zauważyć znaczna różnica w ocenie swojego poczucia pewności osoby. Sugerować to może niewłaściwe relacje i postawy w rodzinie, np. relacja pan i podwładny. Ocena 3 jest niepożądana w relacjach osobowych z uwagi na to, iż oznacza nijakość.

Zmiany systemowe zachodzące na gruncie polskiej pomocy społecznej budzą wiele obaw zarówno wśród pracowników tego systemu jak i beneficjentów. Jednak są to zmiany nieuniknione, idące w kierunku rzeczywistej pracy z rodziną a nie, jak często bywało i nadal bywa, wyręczaniem rodziny w jej podstawowych zadaniach i funkcjach, co rodziło coraz większą postawę roszczeniową względem systemu, a także spowodowało tzw. syndrom uzależnienia od pomocy społecznej, czyli korzystanie z pomocy z pokolenia na pokolenie. Obecnie wystąpiła sytuacja już trzeciego pokolenia korzystającego z pomocy społecznej. Dzieci rodzą się, żyją i umierają w pomocy społecznej ograniczając swoje potrzeby do minimum.

---

[1] Odpowiedź koordynatorów i uczestników konferencji na pytanie brzmiące: jakimi cechami charakteru powinien cieszyć się koordynator? Wywiad został przeprowadzony w czerwcu bieżącego roku.

[2] Odpowiedź jednego z koordynatorów na pytanie brzmiące: Co skłoniło Panią do zainteresowania się metodą KGR i dlaczego? Wywiad został przeprowadzony w czerwcu bieżącego roku.

[3] Odpowiedź jednego z koordynatorów na pytanie brzmiące: Co skłoniło Panią do zainteresowania się metodą KGR i dlaczego? Wywiad został przeprowadzony w czerwcu bieżącego roku.

[4] Odpowiedź jednego z koordynatorów na pytanie brzmiące: Czy ta metoda zmieniała Pani postrzeganie i myślenie o rodzinie? Wywiad został przeprowadzony w czerwcu bieżącego roku.

[5] Odpowiedź koordynatora na pytanie brzmiące: Czy metoda Konferencja Grupy Rodzinnej powinna zostać wpisana do ustawodawstwa polskiego jako szansa dana rodzinie zanim działania podejmą instytucje publiczne takie jak Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Policja, Sądy etc? Wywiad został przeprowadzony w czerwcu bieżącego roku.

[6] Tamże.

[7] Odpowiedź uczestnika konferencji na pytanie brzmiące: Jak czuje się Pan/Pani w rodzinie?

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.